

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/268/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113233477
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113233477.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25 proti žalovaným 1/ A. Q., nar. XX.XX.XXXX, 2/ Q. Q., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom J. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice 725, o zaplatenie 2.812,95 eur s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu V. z 12.3.2015 č. k. 15C/320/2013-59 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovaným v 1.a 2.rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 937,41 eur s prísl., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Účastníkom a ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru uzatvorená medzi účastníkmi je zmluvou spotrebiteľskou. Táto zmluva bola uzatvorená spôsobom žiadosti a následného schválenia revolvingového úveru, v ktorých jednotlivé náležitosti sa zhodujú s výnimkou výšky predpokladanej RPMN v žiadosti a schválení a odlišnú hodnotu má aj predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu. Údaje o RPMN je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pokiaľ údaj v žiadosti nekorešponduje s údajom v schválení, svedčí takýto nedostatok o tom, že žiadosť, resp. návrh na uzavretie zmluvy nebol prijatý bezvýhradne. Preto dojednanie o RPMN nemožno považovať za platné zmluvné dojednanie, keďže v danom prípade chýba bezvýhradná akceptácia návrhu. Neplatné dojednanie RPMN je absenciou, ktorou Zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje tým, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zistil, že predmetná zmluva vykazuje aj ďalšie nedostatky a síce rozdielencovanie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V prípade nedodržania podstatných náležitostí tak, ako to vyžaduje zákon v § 9 ods. 2 písm. k/, má za následok sankciu v podobe, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a súd vychádzal z tejto zákonnej premisy. Zistil, že žalobca žalovaným poskytol úver vo výške 1.500,-, z ktorého splatili žalovaní 562,59 eur, rozdiel tak predstavuje 937,41 eur a v tejto časti žalobný návrh považoval za dôvodný. Priznal tiež žalobcovi úrok z omeškania podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb.. Súd prvého stupňa taktiež nepovažoval za dôvodný návrh žalobcu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, keď tento nárok žiadal žalobca vo výške 0,065 % denne zo sumy jednotlivých splátok. Zistil, že dohoda o zmluvnej pokute nie je súčasťou zmluvných dojednaní, len súčasťou všeobecných podmienok žalobcu. Zmluvná pokuta tak nie je výsledkom zmluvného konsenzu oboch zmluvných strán, čím stráca charakter zmluvného dojednanie ako takého. Je výsledkom pokynov naformulovaných dodávateľom bez individuálneho zmluvného vyjednávania so spotrebiteľom, čo vylučuje individuálne vyjednanie a robí

takúto zmluvnú podmienku neprijateľnou. V prevyšujúcej časti preto žalobu zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná v 1.rade, ktorá nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Tvrdí, že momentálna finančná situácia žalovaných im nedovoľuje uhradiť túto dlžnú sumu, keďže majú zablokovaný účet, na ktorom ešte nejaké finančné prostriedky mali k dispozícii. Žalovaní nevedia, kedy sa ich finančná situácia zlepši.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaných nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok okrem výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby v zmysle zásad vyplývajúcich z § 212 ods. 1, 2 O.s.p., spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu preskúmaného rozsudku, keď súd prvého stupňa sa nezaoberal všetkými okolnosťami podstatnými pre správne rozhodnutie o veci.

Výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti nebol dotknutý odvolaním účastníkov, preto nepodliehal preskúmvaniu odvolacím súdom (§ 206 ods. 2, 3 O.s.p.).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 29.12.2010, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 1, 2 citovaného zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z obsahu spisu je zrejmé, že vo vzťahu medzi účastníkmi konania bola dňa 29.12.2010 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, ktorou žalovaní požiadali o revolvingový úver v úverovom limite 1.500,- eur. V daný deň bol žalobcom schválený revolvingový úver č. XXXXXXXXXXX, so schválenou výškou úveru 1.500,- eur, výškou mesačnej splátky úveru 80,37 eur s tým, že dátum splatnosti prvej splátky úveru bol stanovený na 10.2.2011 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru na 10.7.2014. Akceptácia žalobcu uvádza pri RPMN úveru 67,84 %, priemernú hodnotu RPMN platnú ku dňu podpísania zmluvy 44,57 % a RPMN po vykonaní revolvingu 60,49 %. Ročná úroková sadzba úveru predstavuje 70,01 %.

Súd prvého stupňa správnym spôsobom poukázal na to, že pri porovnaní žiadosti žalovaných o revolvingový úver a následné schválenie revolvingového úveru žalobcom, sú tu odlišnosti ohľadom výšky predpokladanej RPMN - v žiadosti 70,01 % a v schválení 67,84 %, keď odlišnú hodnotu má aj predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32 % v žiadosti žalovaných a 60,49 % v schválení úveru žalobcom.

Prvostupňový súd správne posúdil postup žalobcu a žalovaných pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere ako návrh na uzavretie zmluvy zo strany žalovaných a následne nový návrh na uzavretie zmluvy zo strany žalobcu, pokiaľ ide o zmenu údajov ohľadom RPMN. Ak žalobca pristúpil k návrhu žalovaných na uzavretie zmluvy tak, že zmenil podstatný údaj (RPMN), nepochybil prvostupňový súd, ak predmetnú zmenu nepovažoval za akceptáciu návrhu.

Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy sa považujú na nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto

prejav vôle je aj odmietnutím návrhu. Táto právna norma účinne bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán. Keďže je nemysliteľné, aby sa návrh prijímal odpoveďou adresáta návrhu, v ktorej použije tie isté slová alebo rovnaké výrazové prostriedky, zákon ustanovuje, že napriek iným výrazovým prostriedkom prijatím návrhu je aj odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami bez toho, aby sa dotkla obsahu návrhu. Rozhodnou v predmetnej veci je tá skutočnosť, že návrh žalobcu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere so zmenou údajov o RPMN nebol akceptovaný zo strany žalovaných. Na základe uvedeného je preto správny záver, že sa účastníci konania nedohodli na jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Zb.).

Účelom právnej úpravy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru, poplatkoch, hodnote RPMN. Žalobca ako dodávateľ pokiaľ žalovaným navrhovanú hodnotu RPMN zamenil, jeho prejav je novým návrhom na uzavretie zmluvy a je nepochybné, že žalovaní s uvedeným oboznámení neboli.

Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že aj keď maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy. Dohodnutý úrok z úveru ročne z úveru 70,01 % a pri revolvingu 76,21 % pôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto úverovej zmluvy s ohľadom na priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami v danom období (12,71 %).

V danom prípade je však zrejmé aj to, že podľa karty klienta (č. I. 9), táto obsahuje údaje v tom zmysle, že poskytnutá čiastka (úverový limit) predstavuje 1.500,- eur. Ako dátum vyplatenia je uvedený 30.12.2010 s tým, že v prospech žalovaných bola vyplatená celková čiastka (vrátane revolvingov) v sume 1.284,25 eur. Z toho žalovaní splatili 562,59 eur. Z uvedeného by vyplývalo, že z poskytnutého úverového limitu 1.500,- eur bola žalovaným vyplatená čiastka nižšia, a to v spomínanej sume 1.284,25 eur. K týmto okolnostiam by sa mal vyjadriť žalobca, ako aj obaja žalovaní, výsluch ktorých súd prvého stupňa v konaní nevykonal, čo nepochybne má vplyv na správnosť zistenia skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa totiž musí mať nepochybne zistené, v akom rozsahu finančné prostriedky reálne boli žalovaným poskytnuté, keďže uvedené ovplyvňuje výšku ich ostávajúceho dlhu voči žalobcovi po predchádzajúcom ustálení súdom prvého stupňa, že daný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

So zreteľom na tieto dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok, okrem výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby zrušil postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., v rozsahu zrušenia vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.) s tým, že v novom rozhodnutí o veci sa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.